

Konkurrensanalys hjälper företag att förutspå risker

Louise Müller-Uri

Varje år dör 9,6 miljoner människor av cancer, och ännu fler drabbas. Det är en av de folksjukdomar som skördar mest liv världen över, och innebär lidande för flera miljoner människor. Behovet av botemedel är därför enormt, och miljarder kronor läggs varje år på att ta fram nya läkemedel. Konkurrensanalys behövs i denna djungel av läkemedelsutveckling bland såväl stora läkemedelsbolag som små och medelstora bioteknikföretag. Detta arbete har undersökt frågeställningar rörande BioInvents utveckling, ett svenskt bioteknikföretag baserat i Lund.

Nobelpriset i medicin 2018 var exempel på en typ av lovande behandling mot cancer som kallas immunmodulerande behandling. Det är en behandling, som istället för att direkt angripa tumörcellerna, påverkar immunförsvaret. Behandlingen ”sätter igång” immunförsvaret, och gör det möjligt för immuncellerna att känna igen och således attackera tumörcellerna. En typ av immunomodulerande behandling är monoklonala antikroppar, dvs. identiska antikroppar som alla binder ett och samma ställe på mål-molekylen. Just sådana monoklonala antikroppar utvecklas på BioInvent. Exempel på godkända antikroppar som redan används i dagens cancerbehandling är rituximab och ipilimumab. Fördelen med att använda antikroppar som aktiv substans i läkemedel är att de är naturligt förekommande i kroppens egna immunförsvaret; och förhoppningen är att de därmed ger färre biverkningar jämfört med traditionella cancerbehandlingar. Dessutom är antikropparna mer specifika i att döda just tumörceller, och orsakar därför mindre skador på friska celler.

Det förekommer dock naturligtvis även biverkningar med antikroppsbaseade läkemedel och konkurrensanalys kan även användas för att kartlägga just detta. Det är ett sätt att på ett etiskt och effektivt sätt samla data från tidigare gjord läkemedelsutveckling hos konkurrenter, för att svara på aktuella frågor kring ett kring ett läkemedels kliniska påverkan i olika utvecklingsfaser. Genom att använda sig av en verktygslåda bestående av databaser tillgängliga via regulatoriska myndigheter, offentliga databaser och hemsidor kartläggs fältet. Detta är ett viktigt verktyg som kan användas för att förutspå potentiella risker under kliniska prövningar av nya läkemedel och hur dessa ska bemötas. Metoden sparar pengar och tid, minskar företagets risk att satsa på fel typ av utveckling och förbättrar de kliniska studierna så att patienterna får möjlighet att delta i studier med större chans att lyckas.